

نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۷	تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح
سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۱			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد..)	نمره
------	--------------------------	------

۳

۱

به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱- در دوره قاجار اداره ایالت آذربایجان با مرکزیت شهر تبریز، همواره برعهده ولیعهد بود.

۲- کشور کنونی عراق پس از جنگ جهانی دوم و تجزیه امپراتوری عثمانی، تحت قیمومیت انگلستان شکل گرفت.

ب) کدام یک از نویسندگان سمت چپ با کتاب های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

۱- صدرالتواریخ	الف) خاوری شیرازی
۲- تاریخ ذوالقرنین	ب) میرزا حسن پیرنیا (مشیرالدوله)
۳- تاریخ بیداری ایرانیان	ج) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه
	د) میرزا محمد کاظم ناظم الاسلام کرمانی

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است. (هر مورد ۰/۲۵)
(مونتسکیو - روسو - فتحعلی شاه - آقامحمدخان)

۱- از اعضای اصحاب دایره المعارف فرانسه که بر «اهمیت انتخابات» تأکید می کرد ..... نام داشت.

۲- اقتدار نظامی نادر افشار و سپس ..... مدت کوتاهی روس ها را وادار به عقب نشینی کرد.

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱- محمدعلی شاه به چه بهانه ای مجلس شورای ملی را به توپ بست؟

الف- به بهانه نافرمانی نمایندگان از فرامین شاه

ب- به بهانه ترور عین الدوله صدراعظم

ج- به بهانه انتشار مطالب توهین آمیز در روزنامه ها

د- به بهانه سوء قصد به جان شاه

۲- قرارداد ۱۹۰۷ م. بین روس و انگلیس با پادرمیانی کدام کشور منعقد شد؟

الف- بلژیک

ب- عثمانی

ج- فرانسه

د- آلمان

۳- اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در کدام عملیات رزمندگان رقم خورد؟

الف- مرصاد

ب- بیت المقدس

ج- فتح المبین

د- مروارید

هـ) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱- فعالیت های انگلیسی ها برای یافتن منابع نفت در مناطق مختلف ایران در کدام منطقه به نتیجه رسید؟

۲- امام خمینی(ره) پس از تأیید تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان، از آن با چه عنوانی یاد کرده است؟

۲

تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)
الف- اعلامیه بالفور:
ب- پلیس جنوب:

۲

۳

مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)
الف- هنر و معماری در دوره حکومت نادر شاه را با هنر و معماری دوره کریم خان زند مقایسه کنید.
ب- دو بلوک غرب و شرق پس از جنگ جهانی دوم از نظر ایدئولوژی (نظام حکومتی) چه تفاوتی با هم داشتند؟

۲

«ادامه سؤالات در صفحه دوم»

نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۷	تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح
سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۱			
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد..)		
نمره			
۴	<p>اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف- به نظر شما، چرا اصلاحات میرزا حسین خان سپهسالار، یکی از صدراعظم های عصر ناصری، به نتیجه نرسید؟</p> <p>ب- به نظر شما چرا انگلستان در اوایل قرن بیستم برای تغییرات مورد نظرش در ایران نمی توانست روی حکومت قاجار حساب کند؟</p>		
۵	<p>توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف- مهم ترین برنامه های آمریکا برای تسلط بر ایران پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا اوایل دهه ۱۳۴۰ چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است.)</p> <p>ب- جیمی کارتر به تبعیت از سیاست فضای باز آمریکایی، چه خواسته هایی از محمدرضا شاه داشت؟</p> <p>ج- مهم ترین خدمات زنان ایرانی در طول هشت سال دفاع مقدس را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است.)</p>		
۶	<p>کار بست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۰/۲۵ نمره)</p> <p>متن زیر را بخوانید و به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید.</p> <p>زنان ایرانی در بسیاری از نهضت های تاریخ معاصر ایران در زمینه های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نقش ارزنده ای ایفا نمودند. علاوه بر نقش تاریخی زنان در نهضت تحریم تنباکو، در نهضت مشروطه نیز زنان به کارهای خردمندانه ای دست زدند. اکثر فعالیت های آنان بر گرفته از هویت ایرانی - اسلامی بوده است؛ به عنوان نمونه در جریان مهاجرت صغری، زنان با شرکت در تظاهرات خیابانی خواهان بازگشت علما شدند. پس از صدور فرمان مشروطه، زنان به مجلس رفتند و خواستار تکمیل قانون اساسی توسط نمایندگان شدند. زنان به هنگام تأسیس بانک ملی با اهدای طلا و زیورآلات شخصی خود، بخشی از سرمایه بانک ملی را تهیه کردند و پس اندازهای خود را در اختیار دولت گذاشتند تا این امر ملی به دور از دست خارجیان و استقراض از آنها انجام شود.</p> <p>الف- فعالیت زنان ایرانی در تاریخ معاصر بر گرفته از چه هویتی بود؟</p> <p>ب- زنان ایرانی پس از تأسیس بانک ملی با چه هدفی پس اندازهای خود را در اختیار دولت قاجار قرار دادند؟</p>		
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۷	مهم ترین مراکز علمی و آموزشی دوره قاجار در پایتخت (تهران) را نام ببرید.		
۸	هدف از انعقاد قرارداد الجزایر بین دولت های ایران و عراق در سال ۱۳۵۴ ش. (۱۹۷۵م.) چه بود؟		
۹	مجمع تشخیص مصلحت نظام به فرمان چه کسی و با چه هدفی تشکیل شد؟		
۱۰	چرا دولت دکتر مصدق پس از روی کار آمدن، هیئتی را به ریاست مهندس مهدی بازرگان به خوزستان فرستاد؟		
۱۱	رضا شاه در جهت تقویت ارتش دست به چه اقداماتی زد؟		
۱۲	متفقین در جنگ جهانی دوم و قبل از اشغال ایران در شهریور ۱۳۲۰ از حکومت ایران چه خواسته هایی داشتند؟		
۱۳	چرا دولت دکتر مصدق بعد از پیروزی در دادگاه لاهه اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن (انگلستان) کرد؟		
۱۴	چرا برخی از نمایندگان مجلس شورای ملی با قرارداد الحاقی «گس-گلشایان» مخالفت کردند؟		
۱۵	طراحان سازمان نقاب (کودتای نوژه) قصد چه اقداماتی علیه نظام جمهوری اسلامی ایران داشتند؟		
	موفق و پیروز باشید.		
۲۰	جمع نمره		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۷	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۱		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	<p>(به خاطر آوردن)</p> <p>الف) صحیح غلط (۰/۵)</p> <p>۱- صحیح ۰/۲۵ درس ۳ ص ۳۸</p> <p>۲- غلط ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۵۰</p> <p>ب) جور کردنی (۰/۷۵)</p> <p>شماره ۱- با «ج» محمدحسن خان اعتمادالسلطنه ۰/۲۵ درس ۱ ص ۵</p> <p>شماره ۲- با «الف» خاوری شیرازی ۰/۲۵ درس ۱ ص ۵</p> <p>شماره ۳- با «د» میرزاحمدکاظم ناظم الاسلام کرمانی ۰/۲۵ درس ۱ ص ۶</p> <p>ج- جای خالی (۰/۵)</p> <p>۱- روسو ۰/۲۵ درس ۲ ص ۲۸</p> <p>۲- آقامحمدخان ۰/۲۵ درس ۳ ص ۴۱</p> <p>د- چهار گزینه ای (۰/۷۵)</p> <p>۱- با گزینه «د» - به بهانه سوء قصد به جان شاه ۰/۲۵ درس ۵ ص ۷۲</p> <p>۲- با گزینه «ج» - فرانسه ۰/۲۵ درس ۵ ص ۷۱</p> <p>۳- با گزینه «ب» - بیت المقدس ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۵۴</p> <p>ه- کوتاه پاسخ (۰/۵)</p> <p>۱- مسجد سلیمان ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۱۴</p> <p>۲- انقلاب دوم ۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۴۰</p>	۳
۲	<p>تعریف اصطلاحات و مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف) انگلستان در سال ۱۹۱۷ م. با صدور اعلامیه بالفور (وزیر خارجه انگلیس) نظر مساعد خود را با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین اعلام کرد. ۱ نمره</p> <p>ب) انگلستان بعد از اشغال نظامی ایران در زمان جنگ جهانی اول گروهی از افسران انگلیسی و مزدوران هندی را به ایران فرستاد و در بخش های جنوبی ایران، نیروی پلیس جنوب را تشکیل داد. ۱ نمره</p>	۲
۳	<p>مقایسه پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف) در دوره نادر به خاطر ورود هنرمندان و صنعتگران هندی پس از فتوحات، موجب تلفیق هنر ایرانی و هندی شد. ۰/۵ و مدارا و احترام کریم خان نسبت به هنرمندان و علما نیز موجب رونق هنر و معماری در زمان او شد. ۰/۵</p> <p>ب) آمریکا و هم پیمانانش که دارای نظام (ایدئولوژی) سرمایه داری بودند. «بلوک غرب» ۰/۵ و شوروی و کشورهای اقماری آن به همراه کشورهای که نظام (ایدئولوژی) کمونیستی بر آنها حاکم بود. «بلوک شرق» نامیده می شدند. ۰/۵</p>	۲
۴	<p>اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف- به سبب مخالفت های داخلی ۰/۵ و تردیدهای ناصرالدین شاه به نتیجه نرسید. ۰/۵</p> <p>ب- چون بی کفایتی و فساد حکومت قاجار به حدی باعث نفرت مردم از آنها شده بود که هیچ گونه همراهی با این سلسله نمی کردند. ۱ نمره</p>	۲
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس تاریخ ۳
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۷		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۱	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۵	<p>توصیف و فهرست مطالب تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>(الف)</p> <p>- پیوستن ایران به پیمان بغداد (سنتو)</p> <p>- تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)</p> <p>- اعطای کمک های نظامی و مالی به ایران</p> <p>- اجرای بعضی اصلاحات در ایران</p> <p>هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.</p> <p>(ب)</p> <p>- اوضاع عمومی زندانیان را بهبود بخشد.</p> <p>- شکنجه زندانیان را کاهش دهد.</p> <p>- به مطبوعات اجازه دهد به طور ملایم و محدود از دولت انتقاد کنند.</p> <p>هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.</p> <p>(ج)</p> <p>۱- حضور در خط مقدم جبهه</p> <p>۲- تشویق برادران و همسران خویش برای حضور در جبهه</p> <p>۳- تهیه و آماده سازی خوراک و پوشاک رزمندگان</p> <p>۴- پرستاری از رزمندگان مجروح در بیمارستان ها</p> <p>۵- پاسداری از حریم خانواده در غیاب همسران رزمنده</p> <p>هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.</p>	<p>درس ۱۰ ص ۱۲۷</p> <p>درس ۱۰ ص ۱۳۳</p> <p>درس ۱۲ ص ۱۵۹</p>
۶	<p>کار بست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)</p> <p>الف- بر گرفته از هویت ایرانی - اسلامی بود</p> <p>ب- تا این امر ملی به دور از دست خارجیان و استقراض از آنها انجام شود.</p>	<p>درس ۵ ص ۷۳</p>
	سوالات تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	مروی ۲۵/۰ و سپهسالار (مدرسۀ عالی شهید مطهری) ۲۵/۰	درس ۴ ص ۵۳
۸	پایان دادن به اختلافات مرزی ۲۵/۰ و رفع مناقشه بر سر اروندرود ۲۵/۰	درس ۱۲ ص ۱۵۰
۹	به فرمان امام خمینی (ره) ۲۵/۰، به منظور رسیدگی به اختلافات میان مجلس ۲۵/۰ و شورای نگهبان ۲۵/۰	درس ۱۱ ص ۱۴۶
۱۰	تا مراکز و تأسیسات نفتی را از حوزه اختیار ۲۵/۰ شرکت نفت ایران و انگلیس ۲۵/۰ خارج کند. ۲۵/۰	درس ۹ ص ۱۲۱
۱۱	او بلافاصله بعد از رسیدن به قدرت به گسترش و تقویت ارتش و پلیس پرداخت. این روند با اجباری کردن خدمت سربازی ادامه یافت و بخش عمده ای از مالیات هرساله صرف خرید تجهیزات و سلاح جنگی می شد.	درس ۷ ص ۹۵
	تقویت ارتش و پلیس- اجباری کردن خدمت سربازی - خرید تجهیزات و سلاح جنگی (ذکر دو مورد کافی است.)	
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»	

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۱۰ صبح		رشته: ادبیات و علوم انسانی		راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس تاریخ ۳	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۷				پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش				دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۱			
نمره		راهنمای تصحیح				ردیف	
۱		از حکومت ایران خواستند که آلمانی های حاضر در کشور را اخراج کند ۰/۵ و به اقدامات خصمانه علیه هیتلر دست بزند، ۰/۵ درس ۸ صص ۱۱۰-۱۰۹				۱۲	
۱		دولت ایران از انگلستان خواست که بدهی های شرکت نفت و خسارت های ناشی از تأخیر را بپردازد. ۰/۵ چون دولت انگلیس این تقاضا را نپذیرفت، اقدام به قطع رابطه سیاسی کرد. ۰/۵ درس ۹ ص ۱۲۲				۱۳	
۱		- نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران؛ - حاکمیت ملی و استقلال کشور را به نوعی نقض می کرد؛ - تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت می بخشید هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۹ ص ۱۱۸				۱۴	
۱		قصد داشتند با استفاده از امکانات نظامی پایگاه هوایی شهید نوژه همدان، محل سکونت حضرت امام ۰/۵ و برخی مراکز مهم در پایتخت را بمباران و نظام جمهوری اسلامی را ساقط کنند. ۰/۵ درس ۱۱ ص ۱۴۵				۱۵	
۲۰		با تقدیر از همراهی همکاران مصحح، آرزوی توفیق روزافزون شما را داریم.					